

Lista opisowa odmian roślin warzywnych

Kapusta

2025

Słupia Wielka

Lista opisowa odmian roślin warzywnych

Kapusta

Słupia Wielka, 2025

COBORU

Centralny Ośrodek Badania
Odmian Roślin Uprawnych

Słupia Wielka 34

PL 63-022 Słupia Wielka

tel.: (+48) 61 285 23 41

faks.: (+48) 61 285 35 58

email sekretariat@coboru.gov.pl

Dyrektor

prof. dr hab. Henryk Bujak

Zakład Badania i Oceny Odrębności, Wyrównania i Trwałości

Kierownik Zakładu

mgr inż. Marcin Król

Opracowanie

mgr inż. Marek Litka

inż. Katarzyna Hypka-Jarząbkowska

mgr inż. Angelika Kaczmarek

Redakcja merytoryczna

mgr inż. Marek Litka

Rozpowszechnienie danych zawartych publikacji z podaniem
COBORU jako źródło informacji

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Kapusta głowiasta biała (<i>Brasica oleracea</i> L. var. <i>capitata</i> L.)	9
2.1. Charakterystyka badanych odmian kapusty głowiastej białej – odmiany bardzo wczesne i wczesne (z pominięciem odmian opisanych we wcześniejszych listach opisowych).....	14
2.2. Charakterystyka badanych odmian kapusty głowiastej białej – odmiany wczesne i średniowczesne (z pominięciem odmian opisanych we wcześniejszych listach opisowych).....	17
3. Lista zachowujących odmiany lub ich reprezentantów	22

1. Wstęp

Na podstawie ustawy z dnia 25 listopada 2010 r. o Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych oraz ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (wraz z późniejszymi zmianami) COBORU realizuje zadania państwa m.in. w zakresie badania i rejestracji odmian roślin, Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) oraz prowadzenia doświadczeń dla celów list opisowych. W przypadku roślin ogrodniczych, zgodnie z art. 26 ustawy, listy opisowe wykonywane są dla najważniejszych gospodarczo gatunków – ich wykaz znajduje się w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 maja 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 1000).

O wynikach produkcji roślinnej we współczesnym rolnictwie w dużym stopniu decyduje odmiana. Dynamiczny postęp hodowlany jaki ma miejsce w ostatnich latach powoduje, że rola czynnika odmianowego wzrasta. W przypadku roślin ogrodniczych wybór odmiany jest szczególnie ważny – rzutuje bowiem zarówno na wielkość, jak i jakość uzyskanych plonów. Z tego względu zastosowanie właściwej odmiany ma często decydujący wpływ na końcowy wynik uprawy.

Szczególnie cenione i poszukiwane są odmiany stabilnie plonujące, mało wrażliwe na niesprzyjające warunki uprawy oraz o możliwie uniwersalnym zastosowaniu. Dokonujące się przemiany w handlu warzywami sprawiają, iż dużego znaczenia nabiera wysoka ocena ich cech zewnętrznych oraz duża trwałość w obrocie handlowym. Dla warzyw wykorzystywanych w przetwórstwie oraz przechowywaniu bardzo istotna jest ocena parametrów związanych z tym typem użytkowania. Trwa też ciągłe poszukiwanie odmian odpornych na podstawowe patogeny, gdyż konsumenci oczekują produktów wytwarzanych z minimalnym użyciem środków ochrony. Podatność poszczególnych odmian na porażenie przez choroby lub uszkodzenia powodowane przez szkodniki stała się bardzo istotna po wprowadzeniu od 1 stycznia 2014 roku obowiązku stosowania w rolnictwie zasad integrowanej ochrony roślin. Od nowych odmian oczekuje się dobrych wyników plonowania w warunkach systematycznego obniżania zużycia środków ochrony oraz nawozów w ich uprawie. W związku z zachodzącymi zmianami klimatycznymi i coraz częstszym występowaniem skrajnych warunków pogodowych aspekt odporności odmian na stres abiotyczny staje się aktualnie bardzo ważnym czynnikiem oceny przydatności odmian do uprawy. Kolejnym czynnikiem generującym pojawianie się nowych odmian są coraz szybciej zmieniające się technologie uprawy, co stwarza zapotrzebowanie na nowe typy odmian charakteryzujących

pożądanymi cechami. Amatorzy uprawiający warzywa na własne potrzeby poszukują z kolei odmian o bardzo dobrych parametrach jakościowych (np. szczególnych walorach smakowych).

Wysokie i wciąż rosnące oczekiwania użytkowników powodują, iż hodowla (zarówno krajowa jak i zagraniczna) dostarcza corocznie cały szereg nowych odmian. Najwięcej jest ich w przypadku gatunków charakteryzujących się dużą popularnością, uprawianych na znacznym areale. Nie wszystkie pojawiające się nowe kreacje sprawdzają się jednak w warunkach powszechnej uprawy. Część z nich cechuje się niedostatecznym lub niestabilnym poziomem plonowania. Z kolei inne wymagają specyficznych warunków klimatyczno-glebowych lub zapewnienia niestandardowych zabiegów uprawowych dla osiągnięcia optymalnych wyników plonowania. Bywa też, że w zróżnicowanych warunkach klimatyczno-glebowych niektóre odmiany ujawniają pewne istotne mankamenty. Zdecydowana większość kreacji charakteryzuje się bowiem zarówno zaletami, jak też pewnymi wadami. Znając je, użytkownicy mogą dokonać właściwego wyboru uwzględniającego warunki danego gospodarstwa oraz założony cel uprawy.

Obiektywna i możliwie najpełniejsza charakterystyka cech użytkowych poszczególnych odmian jest więc niezbędna dla podejmowania racjonalnych decyzji w ich uprawie. Aby w pełni wykorzystać dokonujący się ciągły postęp hodowlany pożądane jest, aby najlepsze odmiany szybko zdobywały popularność i zastępowały w uprawie mniej efektywne kreacje. Z tych względów w krajach, w których produkcja roślinna ma duże znaczenie dla rolnictwa i jest ważną częścią gospodarki, funkcjonują systemy monitorowania wprowadzanych na rynek nasienny odmian. W Polsce instytucją, która realizuje to zadanie jest **Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych** mający swoją siedzibę w Słupi Wielkiej (woj. wielkopolskie).

Liczba odmian dostępnych na krajowym rynku nasiennym zwiększyła się szczególnie po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej, gdyż od tego czasu na terenie naszego kraju mogą znajdować się w obrocie wszystkie odmiany ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Warzywnych (CCV). Aktualnie znajdują się w nim ponad dwadzieścia dwa tysiące odmian warzyw. Ze względu na znaczną skalę uprawy warzyw w Polsce, duża ich część oferowana jest na krajowym rynku nasion. Obok czołowych zagranicznych firm hodowlanych obecnych w Polsce już od wielu lat, w dalszym ciągu pojawiają się kolejne (także spoza UE) planujące wprowadzać do

obrotu swoje odmiany. Oferta krajowych firm hodowlanych również systematycznie się rozszerza.

Szybko zwiększająca się liczba dostępnych odmian stwarza wszystkim użytkownikom możliwość coraz lepszego zaspokojenia oczekiwań. Bardzo duża liczba odmian funkcjonujących w obrocie utrudnia jednak dokonanie optymalnego wyboru. Podjęcie właściwej decyzji staje się w tej sytuacji dla wielu osób trudnym zadaniem. Równocześnie z różnych względów maleje liczba dostępnych źródeł informacji pozwalających rzetelnie porównać poszczególne odmiany.

W celu zaspokojenia zapotrzebowania na obiektywną informację o cechach użytkowych poszczególnych odmian COBORU od szeregu już lat wydaje listy opisowe zawierające wyniki przeprowadzonych badań WGO. W przypadku roślin warzywnych doświadczenia realizowane są na ogół w dwuletnich cyklach, w kilku wybranych lokalizacjach reprezentujących różne regiony kraju. Po zakończeniu okresu badań danej grupy odmian, uzyskane wyniki publikowane są w serii list opisowych poświęconych tematyce odmianowej warzyw.

Prezentowana *Lista* zawiera wyniki badań odmian kapusty głowiastej białej z grupy bardzo wczesnych, wczesnych i średniowczesnych. Opracowanie rozpoczyna się od krótkiego wprowadzenia, w którym podano informacje dotyczące gatunku, jego uprawy oraz Krajowego rejestru odmian. Następnie w tabelarycznej formie przedstawiono wykaz badanych odmian wraz z podstawowymi informacjami odnośnie ich hodowców, typu użytkowego i sposobów wykorzystywania. Dodatkowo odpowiednimi symbolami zaznaczono odmiany chronione wyłącznym prawem hodowcy w Polsce lub na obszarze całej Unii Europejskiej. Ponieważ dane te mogą ulegać zmianie, ich aktualność należy zawsze sprawdzać na stronach internetowych: www.coboru.gov.pl i www.cpvo.europa.eu.

Zamieszczone w *Liście* charakterystyki botaniczno-użytkowe nowych odmian obejmują podstawowe cechy morfologiczne i gospodarcze, mające istotne znaczenie dla użytkowników. W części zawierającej opis najważniejszych cech morfologicznych wykorzystano rezultaty obserwacji i pomiarów wykonanych podczas badań OWT. Ocena cech użytkowych prezentowanych odmian przeprowadzona została na tle wyników innych odmian standardowych badanych w ramach przeprowadzonych testów. W końcowej części opisu przedstawiono niekiedy dodatkowe informacje o odmianie, w uzasadnionych przypadkach wykorzystując do tego celu dane uzyskane od hodowców. Następnie w tabelach przedstawiono rezultaty przeprowa-

dzonych badań. Zawierają one dane liczbowe odnośnie oceny najważniejszych parametrów gospodarczych testowanych odmian. Oprócz wyników związanych z wielkością plonu i jego strukturą, zawarto tam też podstawowe informacje dotyczące cech jakościowych. Wyniki prezentowane w tabelach pochodzą z badań wartości gospodarczej, przeprowadzonych w stacjach/zakładach doświadczalnych oceny odmian. Ich lokalizację przedstawiono na załączonej mapie:

Rys. 1. Rozmieszczenie doświadczeń z odmianami kapusty głowiastej białej

Doświadczenia realizowano według metodyki badania WGO dla kapusty głowiastej białej opracowanej przez specjalistów Pracowni WGO Roślin Ogrodniczych Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych i opublikowanej w serii wydawniczej Metodyki badania wartości gospodarczej odmian (WGO) roślin ogrodniczych.

Listę zamyka wykaz adresowy. Zawarte w nim dane powinny ułatwić wszystkim zainteresowanym kontakt z hodowcami lub ich przedstawicielami. Informacje te przedstawiono według aktualnego stanu,

w oparciu o dokumentację prowadzoną przez Biuro Rejestracji i Ochrony Praw do Odmian.

Lista z pewnością nie wyczerpuje całości bogatej problematyki oceny użytkowej odmian w prezentowanym gatunku. Autorzy mają jednak nadzieję, iż publikacja ta wzbogaci dostępną w tym zakresie wiedzę oraz przyczyni się do popularyzacji uprawy najbardziej wartościowych odmian. Szybkie wprowadzenie ich do powszechnej uprawy jest podstawą wykorzystania potencjału postępu biologicznego wnoszonego przez hodowlę.

2. Kapusta głowiasta biała (*Brasica oleracea* *L. var. capitata* L.)

Kapusta głowiasta biała to cenne i popularne warzywo należące do rodziny kapustowatych, uprawiane w ponad 150 krajach na całym świecie. Pierwsze formy kapusty głowiastej białej wyprowadzono prawdopodobnie od dzikich gatunków rosnących w basenie Morza Śródziemnego oraz na wybrzeżach wschodniego Atlantyku. W Europie pierwsze wzmianki pochodzą ze starożytnej Grecji i Rzymu. W Polsce znana była już w XV w, jednak do powszechnej uprawy wprowadzona została w XVII w. Jest rośliną dwuletnią, ale uprawianą jako jednoroczna, gdzie do zbioru przeznaczone są dojrzałe główki.

Kapusta głowiasta biała to niskokaloryczne warzywo, które dostarcza jedynie 40 kcal w 100 g. Jest bogata w cenne składniki odżywcze, szczególnie witaminy A, C, E, K oraz witaminy z grupy B, w tym kwas foliowy. Zawiera dużo soli mineralnych, zwłaszcza potasu, wapnia, magnezu i żelaza. W kapuście znajdują się związki siarkowe: sulforafan i glukozynolany, które mają działanie przeciwzapalne i przeciwnowotworowe. Włączając białą kapustę do codziennej diety, możemy wspierać profilaktykę wielu schorzeń, takich jak choroby sercowo - naczyniowe czy nowotwory.

Kapusta głowiasta biała jest spożywana jako świeża, po ugotowaniu oraz kwaszona. Odgrywa ważną rolę dietetyczną i leczniczą. Sok z kiszzonej kapusty wspomaga zachowanie właściwej flory bakteryjnej w przewodzie pokarmowym.

Najpopularniejsza w kraju zarówno w uprawie jak i w spożyciu jest kapusta głowiasta biała. Natomiast kapusta głowiasta czerwona i włoska są zdecydowanie rzadziej spożywane.

W 2016 roku powierzchnia uprawy tego gatunku wynosiła 21 tys. hektarów, co pokazuje że aktualnie panuje tendencja spadkowa w uprawie kapusty. Mimo tego, Polska jest liderem w Unii Europejskiej – według Eurostatu – w 2023 roku była w Polsce uprawiana na powierzchni ponad 13,7 tys. hektarów. Taka ilość plasuje nas na trzecim miejscu w Europie. Większy areal pod jej uprawę przeznaczają tylko Rumunia i Turcja. W 2023 roku zbiory wynosiły 628 tys. ton. Ta ilość plasuje nas na drugim miejscu w Europie.

Poniżej zostały przedstawione wartości dla ośmiu lat.

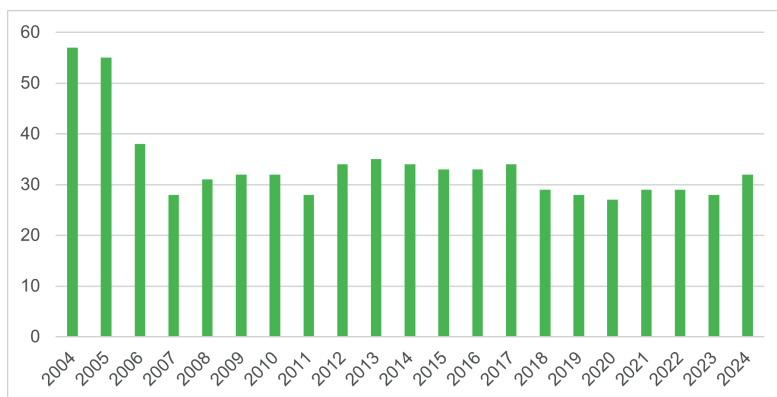
Powierzchnia uprawy kapusty w Polsce w tys. ha – według Eurostatu wynosiła:

2016 – 20,93	2020 – 13,70
2017 – 21,44	2021 – 14,60
2018 – 22,07	2022 – 14,00
2019 – 21,80	2023 – 13,70

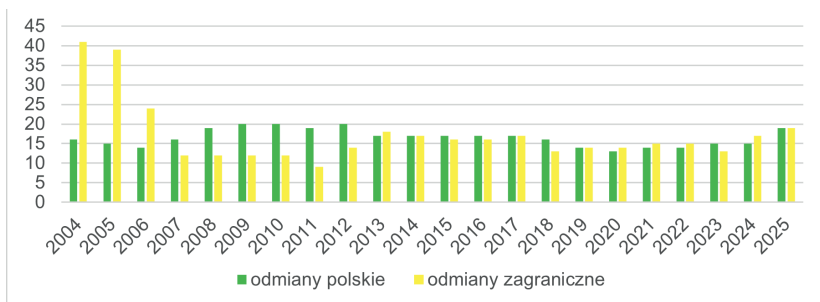
Plon kapusty w Polsce w tys. ton – według Eurostatu wynosił:

2016 – 1017,72	2020 – 717,90
2017 – 1010,45	2021 – 686,90
2018 – 913,23	2022 – 644,40
2019 – 836,90	2023 – 628,40

W Krajowym rejestrze znajdują się 34 odmiany kapusty głowiastej białej, 15 odmian pochodzi z polskich hodowli, natomiast liczba odmian zagranicznych wynosi 19 (stan na 26.05.2025). Odmiany z Krajowego rejestru stanowią nieco ponad 5% odmian znajdujących się we Wspólnotowym katalogu. Na liczbę odmian w Krajowym rejestrze wpływa wiele elementów, między innymi specyfika procesów hodowlanych, opłacalność upraw czy podaż odmian zagranicznych.

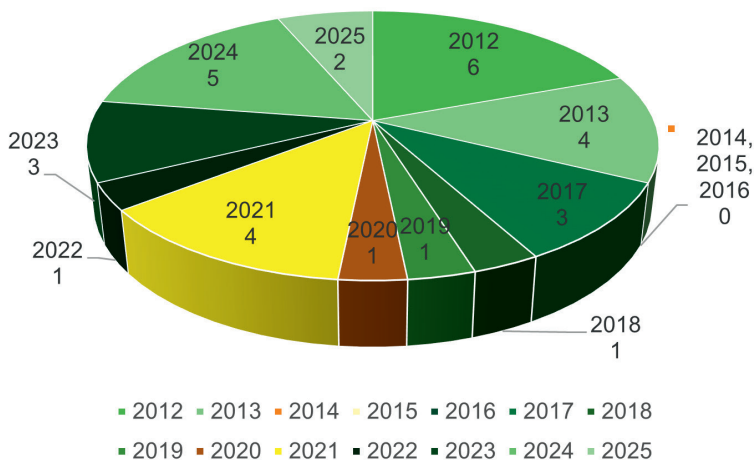

Rys. 2. Liczba odmian kapusty głowiastej białej w Krajowym rejestrze w latach 2004-2024

Rys. 3 Liczba polskich i zagranicznych odmian kapusty głowiastej białej w Krajowym rejestrze w latach 2004-2025

W latach 2004-2006 w Krajowym rejestrze przeważały odmiany zagraniczne, natomiast w latach 2007-2012 odmiany polskie. Od 2007 roku ilość odmian z polskich i zagranicznych hodowli jest praktycznie wyrównana, z niewielką przewagą odmian zagranicznych w chwili obecnej.

Rys. 4 Liczba odmian kapusty głowiastej białej zarejestrowanej w danym roku w latach 2012-2025

Na przełomie ostatnich kilkunastu lat 2012-2025 zarejestrowanych zostało 31 odmian kapusty głowiastej białej. Najwięcej odmian zarejestrowano w latach 2012-2013 oraz 2021-2025. W pozostałym okresie ilość nowo rejestrowanych odmian była znikoma.

Przedstawione w opracowaniu wyniki pochodzą z doświadczeń przeprowadzonych w latach 2021-2024. Odmiany bardzo wczesne i wczesne badane były w latach 2021–2022, gdzie w doświadczeniu wzięło udział 9 odmian, z czego 2 zostały opisane w poprzedniej liście z roku 2012. Odmiany wczesne i średniowczesne badane w latach 2023-2024, wówczas w doświadczeniu wzięło udział 11 odmian; z czego 6 zostało opisanych w poprzednich listach z roku 2012 i 2003.

Warunki pogodowe w okresie 2021-2024 były zróżnicowane: wiosenne chłody, brak opadów lub ich nadmiar oraz wysokie temperatury miały istotny wpływ na zróżnicowaną wielkość plonu. Badane odmiany wysiewano na ogół pod koniec marca, a rozsadę wysadzano w pole pod koniec kwietnia lub z początkiem maja. Odmiany zostały wysadzone w rozstawie 40 x 50 cm. Zbiór przeprowadzano kilkakrotnie, w miarę uzyskania przez rośliny odpowiedniej masy główki. Pierwsze zbiory przypadały od trzeciej dekady czerwca, nawet do połowy lipca, natomiast ostatnie zbiory od drugiej dekady lipca do pierwszej dekady sierpnia. Porażenie roślin przez choroby występowało raczej w niewielkim lub średnim stopniu w zależności od lokalizacji i roku doświadczenia. Na ogół jednak plon główek i zdrowotność roślin była dobra. Główki kapusty zabrane z doświadczenia podlegały analizie laboratoryjnej na zawartość suchej masy, cukrów, witaminy C oraz azotanów.

Wykaz badanych odmian wraz z podstawowymi informacjami zawarty jest w tabeli 1.

W dalszej części zaprezentowano charakterystyki odmian nie opisanych we wcześniejszych listach. Dane liczbowe odnośnie najważniejszych cech użytkowych przedstawiono w kolejnych tabelach.

Tabela 1

Kapusta głowiasta biała. Wykaz badanych odmian

Lp.	Odmiany	Rok wpisanie do Krajowego rejestru	Zachowujący odmianę kraj – firma	Numer adresowy (zachowującego lub reprezentanta)	Wczesność	Podstawowe kierunki użytkowania
	1	2	3	4	5	6
1	Baggins	2020	KR – Nongwoo Bio	928	bw	b
2	Champ	2008	NL – Bayer Holland B.V.	762	św	b
3	Ditmarska Najwcześniejsza	1970	PL – PlantiCo-HiNO Zielonki	92	w	b, k
4	Earling	2021	DK – Henry Damm Hansen	1120	bw	b
5	Fantazja*	1998	PL – PlantiCo-HiNO Zielonki	92	bw	b, k
6	Gaja	2013	KR – Nongwoo Bio	928	w	b
7	Jadwiga	2008	PL – PNOS Ożarów Mazowiecki	1087	w	b
8	Karlla	1997	NL – Kees Broersen Zaden	242	św	b
9	Kasta	1997	NL – Kees Broersen Zaden	242	św	b
10	Katerix	2018	KR – Joeun Seeds	1095	w	b
11	Marcelina ^{PL}	2023	PL – IO Skierniewice	942	św	b, k
12	Michalina ^{PL}	2021	PL – IO Skierniewice	942	w	b, k
13	Perline	2008	NL – Kees Broersen Zaden	242	w	b
14	Pierwszy Zbiór*	1995	PL – PlantiCo-HiNO Zielonki	92	św	b, k
15	Skagen	2021	DK – Poul Erik Olgaard	1119	w	b
16	Sława z Gołębiewa	1973	PL – PlantiCo HiNO Zielonki	92	św	b, k
17	Star Ball	2013	KR – Nongwoo Bio	928	w	b

Kol. 1: ^{PL} – odmiana chroniona wyłącznym prawem hodowcy w Polsce, * – odmiana aktualnie skreślona z Krajowego rejestru; w kolumnie 2 podano lata, w których była wpisana do KR

Kol. 5: bw – odmiana bardzo wczesna, w – odmiana wczesna, św – odmiana średniowczesna, p – odmiana późna

Kol. 6: b – bezpośrednie spożycie lub zaopatrzenie rynku, k – kwaszenie

2.1. Charakterystyka badanych odmian kapusty głowiastej białej – odmiany bardzo wczesne i wczesne

(z pominięciem odmian opisanych we wcześniejszych listach opisowych)

Baggins

Odmiana mieszańcowa. Roślina o bardzo krótkim do krótkiego głąbie zewnętrznym. Liście okrywowe średniozielone, bez lub ze słabym zabarwieniem antocyjanowym. Główki na przekroju podłużnym okrągłe. Barwa wewnętrzna główki biaława, struktura wewnętrzna średniogrubą.

Odmiana bardzo wczesna. Plon ogólny na średnim poziomie, plon handlowy nieco powyżej średniej, struktura plonu dobra. Udział główek powyżej 1kg wynosi nieco ponad 93%. Tworzy główki o średniej masie około 1,45 kg, w niewielkim stopniu wystąpiły główki popękane i chore. Głąb wewnętrzny średni – stanowi około 42% wysokości główki. Charakteryzuje się średnią oceną trwałości główek. Pierwsze zbiory rozpoczęły się po około 56 dniach od wysadzenia rozsady w pole. Zawartość cukrów, suchej masy, witaminy C i azotanów mała.

Earling

Odmiana mieszańcowa. Roślina o bardzo krótkim głąbie zewnętrznym. Liście okrywowe zielone, bez lub ze słabym zabarwieniem antocyjanowym. Główki na przekroju podłużnym stożkowojajowate. Barwa wewnętrzna główki biaława, struktura wewnętrzna średniogrubą.

Odmiana bardzo wczesna .Plon ogólny i handlowy nieco poniżej średniej. Udział główek powyżej 1kg wynosi 86,5%. Tworzy główki o masie około 1,36 kg, w niekorzystnych warunkach wegetacji może wykazywać skłonność do pękania i porażenia przez choroby. Głąb wewnętrzny krótki – stanowi około 34% wysokości główki. Charakteryzuje się przeciętną oceną trwałości główek. Pierwsze zbiory rozpoczęły się po 61 dniach od wysadzenia rozsady w pole. Zawartość cukrów i suchej masy średnia , witaminy C duża natomiast azotanów mała.

Gaja

Odmiana mieszańcowa. Roślina o krótkim głąbie zewnętrznym. Liście okrywowe szarzielone do ciemno-szaro-zielonych, bez lub ze słabym zabarwieniem antocyjanowym. Główki na przekroju podłużnym okrągłe z lekkim czubkiem. Barwa wewnętrzna główki biaława, struktura wewnętrzna delikatna do średniej.

Odmiana bardzo wczesna do wczesnej. Plon ogólny i handlowy powyżej średniej, struktura plonu dobra. Udział główek powyżej 1kg wynosi ponad 93%. Tworzy główki o średniej masie około 1,49 kg, w bardzo niewielkim

stopniu wystąpiły główki popękane i chore. Głęb wewnętrzny średni – stanowi około 42% wysokości główki. Charakteryzuje się średnią oceną trwałości główek. Pierwsze zbiory rozpoczęły się po 66 dniach od wysadzenia rozsady w pole. Zawartość cukrów i witaminy C mała, suchej masy i azotanów średnia.

Katerix

Odmiana mieszańcowa. Roślina o krótkim głębie zewnętrznym. Liście okrywowe ciemnozielone, bez lub ze słabym zabarwieniem antocyjanowym. Główki na przekroju podłużnym okrągłe. Barwa wewnętrzna główki biaława, struktura wewnętrzna delikatna do średniej.

Odmiana bardzo wczesna do wczesnej. Plon ogólny i handlowy powyżej średniego poziomu, struktura plonu dobra. Udział główek powyżej 1kg wynosi nieco ponad 92%. Tworzy główki o średniej masie około 1,54 kg, w niewielkim stopniu wystąpiły główki popękane i chore. Głęb wewnętrzny krótki – stanowi około 38% wysokości główki. Charakteryzuje się przeciętną oceną trwałości główek. Pierwsze zbiory rozpoczęły się po 66 dniach od wysadzenia rozsady w pole. Zawartość cukrów i suchej masy średnia, a witaminy C i azotanów mała.

Michalina

Odmiana mieszańcowa. Roślina o krótkim do średniego głębie zewnętrznym. Liście okrywowe średnie do ciemno-niebiesko-zielonych, bez lub ze słabym zabarwieniem antocyjanowym. Główki na przekroju podłużnym poprzecznie eliptyczne. Barwa wewnętrzna główki biaława, struktura wewnętrzna delikatna do średniej.

Odmiana wczesna. Plon ogólny i handlowy powyżej średniego poziomu, struktura plonu dobra. Udział główek powyżej 1kg wynosi prawie 95%. Tworzy główki o średniej masie około 1,65 kg, w niewielkim stopniu wystąpiły główki chore. Głęb wewnętrzny średni – stanowi około 46% wysokości główki. Charakteryzuje się dobrą oceną trwałości główek. Pierwsze zbiory rozpoczęły się po 73 dniach od wysadzenia rozsady w pole. Zawartość cukrów, suchej masy, witaminy C i azotanów powyżej średniej.

Skagen

Odmiana mieszańcowa. Roślina o bardzo krótkim do krótkiego głębie zewnętrznym. Liście okrywowe średniozielone do ciemnozielonych, bez lub ze słabym zabarwieniem antocyjanowym. Główki na przekroju podłużnym stożkowatojajowate. Barwa wewnętrzna główki biaława, struktura wewnętrzna średnia.

Odmiana bardzo wczesna do wczesnej. Plon ogólny i handlowy nieco powyżej średniej, struktura plonu dobra. Udział główek powyżej 1kg wynosi nieco ponad 91%. Tworzy główki o średniej masie 1,46 kg, w niewielkim stopniu wystąpiły główki popękane i chore. Głęb wewnętrzny krótki – stanowi około 35% wysokości główki. Charakteryzuje się przeciętną oceną trwałości główek. Pierwsze zbiory rozpoczęły się po około 67 dniach od wysadzenia rozsady w pole. Zawartość cukrów i suchej masy średnia, natomiast witaminy C i azotanów większa.

Star Ball

Odmiana mieszańcowa. Roślina o krótkim głębie zewnętrznym. Liście okrywowe szarozielone, bez lub ze słabym zabarwieniem antocyjanowym. Główki na przekroju podłużnym okrągłe. Barwa wewnętrzna główki biaława, struktura wewnętrzna średnia.

Odmiana bardzo wczesna do wczesnej. Plon ogólny i handlowy poniżej średniej, struktura plonu dobra. Udział główek powyżej 1kg wynosi 92%. Tworzy główki o średniej masie około 1,38kg, w niewielkim stopniu wystąpiły główki popękane i chore. Głęb wewnętrzny średni – stanowi około 43% wysokości główki. Charakteryzuje się dobrą oceną trwałości główek. Pierwsze zbiory rozpoczęły się po 59 dniach od wysadzenia rozsady w pole. Zawartość cukrów, suchej masy i witaminy C średnia, natomiast azotanów duża.

2.2. Charakterystyka badanych odmian kapusty głowiastej białej – odmiany wczesne i średniowczesne (z pominięciem odmian opisanych we wcześniejszych listach opisowych)

Champ

Odmiana mieszańcowa. Roślina o średnio długim głąbie zewnętrznym. Liście okrywowe ciemnozielone, ze słabym zabarwieniem antocyjanowym. Główki na przekroju podłużnym okrągłe. Barwa wewnętrzna główki biaława, struktura wewnętrzna średnia.

Odmiana średniowczesna. Plon ogólny i handlowy nieco poniżej średniej, struktura plonu dobra. Udział główek powyżej 1kg wynosi nieco ponad 87%. Tworzy główki o średniej masie około 1,44 kg, w niewielkim stopniu wystąpiły główki popękane i chore. Głęb wewnętrzny średni – stanowi około 47% wysokości główki. Charakteryzuje się średnią oceną trwałości główek. Pierwsze zbiory rozpoczęły się po około 70 dniach od wysadzenia rozsady w pole. Zawartość cukrów, suchej masy i witaminy C średnia, natomiast azotanów nieco powyżej średniej.

Marcelina

Odmiana mieszańcowa. Roślina o krótkim do średniego głąbie zewnętrznym. Liście okrywowe zielone, bez lub ze słabym zabarwieniem antocyjanowym. Główki na przekroju podłużnym poprzecznie wąskoeliptyczne. Barwa wewnętrzna główki biaława, struktura wewnętrzna średnia.

Odmiana wczesna i średniowczesna. Plon ogólny i handlowy powyżej średniej. Udział główek powyżej 1kg wynosi 86%. Tworzy główki o masie około 1,41 kg, w niewielkim stopniu wystąpiły główki popękane i porażenia przez choroby. Głęb wewnętrzny średni – stanowi około 43% wysokości główki. Charakteryzuje się dobrą oceną trwałości główek. Pierwsze zbiory rozpoczęły się po 70 dniach od wysadzenia rozsady w pole. Zawartość cukrów i suchej masy średnia, witaminy C mała natomiast azotanów duża.

Tabela 2

Kapusta głowiasta biała – odmiany bardzo wczesne i wczesne badane w latach 2021, 2022.
Ważniejsze cechy użytkowe

Lp	Odmiany	Plon handlowy		Udział główek poszczególnych frakcji							Porażone przez choroby
				> 1,0kg			< 1,0kg				
		% wzorca		% ogólnej liczby główek	% masy plonu ogólnego						
		1	2	3	4	5	6	7			
	Wzorzec,	43 w tys.szt z ha	627 w dt z ha								
1	Baggins	104	104	91	93	1,6	2,7	0,0			2,7
2	Ditmarska Najwczesniejsza	96	91	85	89,2	6,8	2,0	0,1			1,9
3	Earling	97	90	85	86,5	2,9	4,7	0,0			5,9
4	Fantazia	89	84	78	83,5	4,4	7,5	0,5			4,1
5	Gaja	103	105	90	93,3	5,1	0,5	0,0			1,1
6	Katerix	102	109	89	92,2	3,6	1,8	0,1			2,3
7	Michalina	106	119	92	94,9	2,7	0,3	0,2			1,9
8	Skagen	103	103	90	91,2	4,0	1,7	0,0			3,1
9	Star Ball	100	95	88	92	5,3	1,0	0,0			1,7

Tabela 3

Kapusta głowiasta biała – odmiany bardzo wczesne i wczesne badane w latach 2021, 2022.
Ważniejsze cechy użytkowe

Lp.	Odmiany	Masa główki handlowej		Trwa- łość główek	Udział głąba wewnętrznego w wysokości główek	Wskaźnik wczesności Reinholda		Liczba dni od wysadzenia do:		Zawartość				
		kg	2			dni	5	6	7	ostat- niego zbioru	witaminy C mg %	suchej masy %	sumy cukrów	azotanów mg / kg
1	Baggins	1,5	5,8	41,9	60	56	66	31,0	7,1	3,5		383		
2	Ditmarska Naj- wcześniejsza	1,4	5,7	51,9	64	59	68	43,8	8,1	3,8		383		
3	Earling	1,4	5,0	34,1	65	61	71	47,0	7,7	3,7		408		
4	Fantazja	1,4	4,1	42,4	66	60	72	36,7	7,5	4,2		380		
5	Gaja	1,5	7,5	42,5	70	66	73	39,4	8,3	3,5		466		
6	Katerix	1,5	6,8	38,2	71	66	77	32,7	8,1	4,1		334		
7	Michalina	1,7	7,8	46,4	77	73	83	47,3	8,4	4,1		394		
8	Skagen	1,5	6,5	35,6	71	67	75	49,4	8,2	3,8		474		
9	Star Ball	1,4	5,8	43,6	63	59	69	39,3	7,6	3,6		596		

Kol. 3: trwałość główek – im ocena jest wyższa, tym odmiana dłużej zachowuje dobrą jakość główek w okresie zbiorów

Kol. 5: wskaźnik wczesności Reinholda służy do określenia wczesności plonowania (im jego wartość jest mniejsza, tym odmiana szybciej wchodzi w pełnię zbiorów)

Tabela 4

Kapusta głowiasta biała – odmiany wczesne i średniowczesne badane w latach 2023, 2024.
Ważniejsze cechy użytkowe

Lp.	Odmiany	Plon handlowy		Udział główek poszczególnych frakcji						Porażone przez choroby
		% wzorca		> 1,0kg		< 1,0kg	Popękane	Luźne		
				% ogólnej liczby główek	% masy plonu ogólnego					
		1	2	3	4	5	6	7		
	Wzorzec,	39,6 w tys.szt z ha	603 w dt z ha							
1	Champ	105	98	85	87,2	4,3	1,7	0,0		6,8
2	Gaja	104	102	84	86,5	6,1	1,6	0,1		5,7
3	Jadwiga	101	98	82	82,4	3,6	3,2	0,1		10,7
4	Karla	92	107	83	87,6	3,8	1,2	0,4		7,0
5	Kasta	97	110	83	86,5	3,8	0,1	0,2		9,4
6	Katerix	97	88	80	80,7	6,1	2,7	0,2		10,3
7	Marcelina	105	104	84	86,1	4,6	1,8	0,1		7,4
8	Michalina	111	112	89	91,2	2,8	1,1	0,2		4,7
9	Perline	103	104	83	85,1	3,7	7,1	0,0		4,1
10	Pierwszy Zbiór	97	97	77	78,6	5,8	10,3	0,4		4,9
11	Ślawa z Golębiewa	91	80	75	78,7	7,5	0,8	2,4		10,6

Tabela 5

Kapusta głowiasta biała – odmiany bardzo wczesne i wczesne badane w latach 2023,2024.
Ważniejsze cechy użytkowe

Lp.	Odmiany	Masa	Trwa-	Udział głęba	Wskaźnik	Liczba dni od		Zawartość				
		główki	łość	wewnętrz- nego w wyso-		Reinholda	pierw- szego zbioru	ostat- niego zbioru	wita-	suchej	sumy	azotanów
									handlowej	główek	kości główki	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	Champ	1,4	6,8	47,0	77	70	62	41,8	8,1	3,9	358	
2	Gaja	1,5	6,8	43,4	73	66	76	39,6	8,1	3,8	324	
3	Jadwiga	1,5	6,1	48,2	71	66	76	38,1	7,4	3,6	303	
4	Karla	1,6	7,2	42,3	79	70	82	50,6	9,0	3,9	285	
5	Kasta	1,6	7,5	43,4	81	80	89	48,9	8,9	3,6	279	
6	Katerix	1,4	6,3	36,3	73	66	78	34,1	7,8	4,3	284	
7	Marcelina	1,5	7,4	43,2	77	70	81	37,7	8,1	4,0	408	
8	Michalina	1,5	7,8	47,4	78	70	82	44,9	8,3	4,1	240	
9	Peline	1,5	6,8	34,5	72	63	76	47,4	8,5	4,0	347	
10	Pierwszy Zbiór	1,5	5,5	50,0	72	62	75	46,8	8,1	4,2	413	
11	Slawa z Gołębiewa	1,4	6,2	51,6	78	71	84	53,9	8,5	3,8	333	

Kol. 3: trwałość główek – im ocena jest wyższa, tym odmiana dłużej zachowuje dobrą jakość główek w okresie zbiorów

Kol. 5: wskaźnik wczesności Reinholda służy do określenia wczesności plonowania (im jego wartość jest mniejsza, tym odmiana szybciej wchodzi w pełnię zbiorów)

3. Lista zachowujących odmiany lub ich reprezentantów

Identyfikator	Nazwa	Adres
92.	PlantiCo – Hodowla i Nasiennictwo Ogrodnicze Zielonki sp. z o.o.	Zielonki - Parcela ul. Parkowa 1 A PL - 05-082 Stare Babice
242.	Kees Broersen Zaden	Bogtmanweg 7 NL - 1747 HV Tuitjenhorn
762.	Bayer Holland B.V.	Leeuwenhoekweg 52 NL - 2661 CZ Bergschenhoek
928.	Nongwoo Bio Co., Ltd.	114-8, Central town-ro, Yeongtong-gu KR - Suwon-si, Gyeonggi-do, 16506
942.	Instytut Ogrodnictwa – Państwowy Instytut Badawczy	ul. Konstytucji 3 Maja 1/3 PL - 96-100 Skierniewice
942.	Joeun Seeds Co., Ltd. 371	Chilbo-ro, Cheongan-myeon KR - Goesan-gun Chungbuk 367-833
1087.	Przedsiębiorstwo Nasiennictwa Ogrodniczego i Szkółkarstwa Spółka z o.o. w Ożarowie Mazowieckim	ul. Ożarowska 40/42, bud F, Duchnice PL - 05-850 Ożarów Mazowiecki
1119.	Poul Erik Olgaard	Varde Landevej 75 DK - 6800 Varde
1120.	Henry Damm Hansen	Storskovej 25 DK - 5690 Tommerup

COBORU

Centralny Ośrodek Badania
Odmian Roślin Uprawnych

Słupia Wielka 34

PL 63-022 SŁUPIA WIELKA

tel.: (+48) 61 285 23 41

faks: (+48) 61 285 35 58

e-mail: sekretariat@coboru.gov.pl

www.coboru.gov.pl

